

vil Lovgivningsmagten have paadraget sig et Ansvar, i hvilket jeg for min Del ikke ønsker at være Andelshaver.

Lewinsky: Det foreliggende Lovforslag er jo udarbejdet af den samme Kommission, som udarbejdede det Lovforslag om Aktieselskaber, vi behandlede i Gaar. Kommissionen udtaler i Motiverne, at „det vel i det hele maa indrømmes, at Andelsforeningerne — efter hvad der er Offentligheden bekendt — ikke hidtil have været Skueplads for Misbrug af et saadant Omfang, som kendes indenfor Aktieselskaberne“. Ved denne Motivering gør Kommissionen et Skel mellem Andels- og Aktieforetager, som efter min Mening bevirker, at det ikke kan siges, at der er saa presserende Grunde til at faa en Lov om Andelsforetagenderne som med Hensyn til Aktieforetager. Den Grund, Kommissionen anfører for at faa en Lov om Andelsforeninger, er da ogsaa den, at det, naar man vil have en Aktielov, vil være nødvendigt ogsaa at faa en Lov om Andelsforeninger, for at Folk ikke skulle søge at omgaa Aktieloven ved under Andelsforeningsnavnet at danne Selskaber, som i Virkeligheden ere Aktieselskaber. Jeg tror nu ikke, at denne Fare er saa stor, som Kommissionen mener. Der er jo nemlig en ret væsentlig Forskel mellem Andels-selskaber og Aktieselskaber, Aktieselskaberne have en særlig bestemt Opgave, at søge at skaffe det størst mulige Udbytte til Aktionærerne. Det have Andels-selskaberne ikke. Deres Opgave er ikke at skaffe det størst mulige Udbytte af den Kapital, der er sat ind i Andelsforeningerne, de have helt andre Maader at søge at skabe Fordele paa for deres Medlemmer. Jeg kan derfor heller ikke se, at det er nødvendigt, for at modarbejde en saadan Omgaaelse af Aktieloven, at faa en Lov, der, som Kommissionen siger, i det væsentligste skulde være i Lighed med og bygget op indenfor de samme Rammer som en Aktielov, men at det, som det gælder om, naar man endelig skal have en Lov om Andelsforeninger, bliver i denne Lov saa nøje som muligt at præcisere, hvad der forstaas ved en Andelsforening. Og jeg kan ikke nægte, at jeg finder, at § 1 i det Udkast, som Andelsforeningerne have givet til en Andelslov, forekommer mig temmelig godt at ramme netop det, som det gælder om, idet der i dette Udkasts § 1 siges: „Som Andelsforening betegnes i denne Lov enhver Forening (af Personer eller Foreninger), dannet med det Formaal at virke til Fremme af Medlemmernes økonomiske

Interesse, og i hvilken derhos: 1. Medlemmernes indbyrdes økonomiske Berettigelse ikke bestemmes paa Grundlag af deres Andel i indskudt Kapital, men væsentligst paa Grundlag af Forholdet mellem det enkelte Medlems Omsætning med Foreningen og dennes Omsætning. 2. Andelskapitalen højst forrentes med 6 pCt p. a. 3. Omsætningen med Medlemmerne udgør den væsentligste Del af Foreningens Omsætning“. Naar jeg skulde gøre en Bemærkning om denne Paragraf om Andelsforeninger, forekommer det mig, at man her har sat Renten for højt, naar man har sat Forrentningen af Andelskapitalen til 6 pCt. Det forekommer mig, at man paa dette Punkt, som efter min Mening er det væsentligste Punkt i Adskillelsen mellem Aktieselskaber og Andelsforetagender, bør sætte Grænsen for den Rente, der kan gives af Andelskapitalen, lig med Sparekasserenten. For Arbejdernes kooperative Foretagender har man ogsaa fulgt det Princip at sætte Grænsen for den Rente, der kan gives af Kapitalen, til 4 pCt., og jeg antager, at hvis man indsatte en lignende Bestemmelse i Andelsloven, vilde man forhindre det, man vil forhindre, nemlig det, at man fik Aktieselskaber, som vilde sejle under Andelsforeningernes Flag, thi da vilde den Fordel, der var ved at danne Selskabet, forsvinde, naar det i Forvejen var slaaet fast, at det højeste Udbytte, der kunde faas af Kapitalen, svarede til den Sparekasserente, der kunde gives; saa vilde der ikke være Fristelse til at danne Aktieselskaber under et falsk Flag. Jeg mener altsaa, at den foreliggende Lov i de væsentligste Punkter kunde indskrænkes. — I Lighed med, hvad jeg udtalte med Hensyn til Aktieloven, hvor jeg fandt, at den Grænse, man havde sat for Aktierne, 100 Kr., var for høj, maa jeg med Hensyn til dette Lovforslag ogsaa finde, at det Beløb, som er fastsat i § 16, hvor Medlemmernes Hæftelse er sat til 100 Kr. som det mindste Beløb, er for højt, idet det, i alt Fald overfor Arbejdernes Kooperationer, vilde hindre en Mængde Arbejdere i at blive Medlemmer, hvis man fastsætter et saa højt Beløb. — Men i det hele taget mener jeg, at dette Lovforslag trænger til en grundig Revision i et Udvalg, og jeg haaber, at der ud af denne Udvalgsbehandling maa kunne komme et for Andelsbevægelsen tilfredsstillende Resultat.

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup): Det ærede 5te Medlem for 9de Kredes (Broberg), der talte i Gaar, citerede en Del